

Innowacja pedagogiczna: *Edukacja medialna.* Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie odbioru mediów i posługiwania się mediami jako narzędziami intelektualnymi współczesnego człowieka.

Bezpośrednim źródłem wprowadzenia innowacji była obserwacja wśród uczniów zainteresowania w rozumieniu, obiektywnym wartościowaniu i sprawnym posługiwaniu się mediami. Edukacja medialna nie jest tożsama z umiejętnością obsługi urządzeń technicznych. O wiele większą rolę odgrywają tu umiejętności, takie jak: kreatywne uczestnictwo, rozumienie i krytyczne ocenianie różnych aspektów medialnych, mądre i świadome korzystanie z mediów, świadomość zagrożeń oraz jednoczesna umiejętność wyboru i klasyfikowania informacji – szczególnie istotna w dobie *internetowego szumu informacyjnego*. Umiejętność korzystania z mediów w środowisku cyfrowym jest jedną z kluczowych kompetencji we współczesnym społeczeństwie wiedzy, która często decyduje o sukcesie – edukacyjnym, społecznym, zawodowym – młodego człowieka. Innowacja ma przyczynić się do rozwoju kompetencji społecznych uczniów, w szczególności kompetencji komunikacyjnych, usprawniając umiejętność korzystania z mediów (ze szczególnym uwzględnieniem Internetu). Zwłaszcza tzw. nowe media mają służyć zdobywaniu wiedzy, rozwojowi zainteresowań i talentów młodych ludzi.

I. OPIS INNOWACJI

Wprowadzanie różnorodnych form innowacyjnych w szkołach służy ukierunkowanej edukacji ucznia. Jeśli szkoła wyjdzie naprzeciw zainteresowaniom i zdolnościom uczniów, bardziej angażują się w zdobywanie wiedzy i umiejętności. W tej sytuacji proponuję innowację, w której zostaną połączone:

- lekcje z zakresu edukacji medialnej,
- szkolny blog, prowadzony przez uczniów.

Najważniejsze jest dla mnie połączenie wiedzy z działaniem praktycznym oraz danie uczniom możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii w kształceniu się. Chodzi o zaproponowanie uczniom działań twórczych, w których będą mogli wykazać się kreatywnością, a jednocześnie umożliwienie im pracy w dziedzinie nowoczesnych technologii, co jest ich codziennością. Danie uczniom szansy na autentyczną wymianę myśli, doświadczeń, inspiracji. Blog ma także ogromne walory komunikacyjne: dzięki możliwości komentowania opublikowanych materiałów tworzy platformę dialogu i współpracy pomiędzy autorami postów a ich czytelnikami.

Program innowacji jest zgodny z Zarządzeniem nr 18 MEN z dnia 30 czerwca 1993 roku w sprawie zasad i warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki publiczne. Program został opracowany z myślą o uczniach, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania medialne, pragną poszerzać wiedzę o kulturze audiowizualnej i doskonalić sprawność komunikowania. Program został oparty na *Katalogu kompetencji medialnych, informacyjnych i cyfrowych* przygotowanym w 2014 roku

przez Fundację Nowoczesna Polska i Narodowy Instytut Audiowizualny we współpracy z ekspertami edukacji medialnej i informacyjnej.¹

Program jest przeznaczony do realizacji w ramach zajęć lekcyjnych, które odbywają się w wymiarze jednej godziny tygodniowo.

II. CELE INNOWACJI

CELE OGÓLNE

- udoskonalanie umiejętności korzystania ze wszystkich istniejących mediów, od gazet po społeczności wirtualne;
- rozwijanie aktywnego korzystania z mediów i lepszego wykorzystywania potencjału mediów w dziedzinie rozrywki, dostępu do kultury, międzykulturowego dialogu, uczenia się i codziennych zastosowań;
- krytyczne podejście do mediów odnośnie ich jakości i treści (np. zdolność oceny informacji, stosunek do reklam w różnych mediach, skuteczne i bezpieczne używanie wyszukiwarek);
- kształtowanie sprawności komunikacyjnych, kreatywne używanie mediów, (rozpowszechnianie obrazów, informacji i treści), wykorzystywania Internetu jako kanału dystrybucji;
- rozwijanie umiejętności tworzenia tekstów pisanych z wykorzystaniem różnorodnych środków językowych;
- wyrabianie nawyków samokształceniowych;
- rozbudzanie wiary w możliwość pokonywania istniejących trudności i sprawnego posługiwania się nowymi mediami;
- rozumienie ekonomii mediów; budzenie świadomości w zakresie zagadnień związanych z prawami autorskimi, które są niezbędne dla *legalności kultury*, w szczególności dla uczniów występujących zarówno jako konsumenci, jak i producenci treści.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- integrowanie uczniów zainteresowanych nowymi mediami;
- kształtowanie umiejętności samodzielnego tworzenia komunikatów językowych niezbędnych w dalszej edukacji i w życiu;

¹ *Katalog kompetencji medialnych, informacyjnych i cyfrowych*, praca zbiorowa pod redakcją Anny Gruhn, 2014 dostępny w Internecie: http://edukacjamedialna.edu.pl/media/chunks/attachment/Katalog_kompetencji_medialnych_2014_EudBrrl.pdf (dostęp 28.01.2017)

- doskonalenie umiejętności gromadzenia, selekcjonowania i wykorzystywania informacji;
- zainteresowanie uczniów historią prasy, telewizji, radia i Internetu;
- kształcenie podstawowych informacji z zakresu komunikowania medialnego i interpersonalnego;
- zapoznanie ze źródłami wiedzy na temat funkcjonowania mediów masowych;
- poznanie gatunków informacyjnych, procesu ich powstawania i redagowania;
- poznanie gatunków publicystycznych, sposobu ich tworzenia i redagowania;
- zapoznanie się z etycznymi aspektami zawodu dziennikarza, zdobycie ogólnej wiedzy z zakresu prawa prasowego, prawa autorskiego i swobody wypowiedzi;
- poznanie technik i sposobów pracy dziennikarza internetowego;
- kształcenie umiejętności warsztatowych, czyli poprawnego formułowania wypowiedzi prasowej, wykorzystania tej wiedzy w redagowaniu rozmaitych publikacji;
- przygotowywanie wypowiedzi do zamieszczenia na szkolnym blogu z zachowaniem poprawności językowej i netykiety;
- redagowanie komentarzy i uwag do tekstów zamieszczanych na szkolnym blogu z zachowaniem zasad dyskusji, unikanie agresji językowej;
- kształcenie umiejętności pracy w grupie, przyznawania sobie ról i wywiązywania się z przydzielonych obowiązków;
- zdobycie dojrzałości intelektualnej przez świadome korzystanie kompetencji medialnych;
- kształtowanie odpowiedzialności za słowo i budzenie szacunku do odbiorcy.

III. TREŚCI NAUCZANIA

1. Korzystanie z informacji

Korzystanie z informacji na poziomie ogólnym odpowiada koncepcji kompetencji informacyjnych, które definiuje się jako zespół wiedzy i umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z zasobów informacyjnych, od momentu rozpoznania luki informacyjnej, przez zdefiniowanie potrzeby informacyjnej, wybór źródeł informacji, wyszukanie w nich pożądaných wiadomości i krytyczną ich ocenę, aż po wykorzystanie ich w swojej pracy i przedstawienie odbiorcom w odpowiedniej formie. Znaczenie kompetencji informacyjnych jest niepodważalne, jako że stanowią one – oprócz przygotowania do procesu kształcenia ustawicznego – jeden z kluczowych warunków uczestnictwa obywatela w społeczeństwie informacyjnym oraz decydują o jego rozwoju.

2. Relacje w środowisku medialnym.

- a) Wizerunek.
- b) Komunikacja.
- c) Otoczenie.

3. Język mediów.

- a) Natura różnych mediów.
- b) Funkcje komunikatów medialnych.
- c) Kultura komunikacji medialnej.

4. Kreatywne korzystanie z mediów.

- a) Tworzenie.
- b) Przetwarzanie.
- c) Prezentowanie.

5. Etyka i wartości w komunikacji i mediach.

- a) Komunikacja i media jako przedmiot refleksji etycznej.
- b) Wyzwania etyczne a treści mediów i komunikacji.
- c) Kompetencje etyczne dotyczące relacji w mediach.
- d) Normy prawne w mediach i komunikacji.

6. Bezpieczeństwo w komunikacji i mediach.

- a) Ochrona prywatności i wizerunku.
- b) Anonimowość.
- c) Bezpieczeństwo komunikacji, pracy i transakcji.
- d) Uzależnienia i higiena korzystania z mediów.

7. Prawo w komunikacji i mediach.

- a) Wiedza, co jest dozwolone, a co jest zakazane.

8. Ekonomiczne aspekty działania mediów.

- a) Rynek mediów.
- b) Informacja jako dobro ekonomiczne.

Autorka:

Magdalena Lis

Adresaci innowacji:

Uczniowie liceum z klasy pierwszej (medialnej)

Czas trwania innowacji:

od 01.09.2017 do 30.06.2018

Ilość godzin:

30 godzin zajęć

90 godzin konsultacji tekstów na szkolny blog